

(Πράξεις εγκριθείσες δυνάμει του άρθρου VI της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση)

ΚΟΙΝΗ ΔΡΑΣΗ

της 3ης Δεκεμβρίου 1998

η οποία θεσπίζεται από το Συμβούλιο δυνάμει του άρθρου Κ.3 της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση για το ξέπλυμα χρήματος, τον προσδιορισμό, τον εντοπισμό, τη δέσμευση, την κατάσχεση και τη δήμευση των οργάνων και των προϊόντων του εγκλήματος

(98/699/ΔΕΥ)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο Κ.3, παράγραφος 2, στοιχείο β),

Έχοντας υπόψη την πρωτοβουλία του Ηνωμένου Βασιλείου,

Έχοντας υπόψη το σχέδιο δράσης της ομάδας υψηλού επιπέδου για το οργανωμένο έγκλημα το οποίο εγκρίθηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Άμστερνταμ στις 16-17 Ιουνίου 1997, και ιδίως τη σύσταση 26 στοιχείο β) για την ενίσχυση του εντοπισμού και της κατάσχεσης των προϊόντων του εγκλήματος·

Έχοντας εξετάσει τις απόψεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου μετά τη διαβούλευση που πραγματοποίησε η Προεδρία σύμφωνα με το άρθρο Κ.6 της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση·

Έχοντας υπόψη τις κοινές δράσεις της 5ης Δεκεμβρίου 1997 για τη δημιουργία μηχανισμού αξιολόγησης της εφαρμογής και της υλοποίησης σε εθνικό επίπεδο των διεθνών υποχρεώσεων που έχουν αναληφθεί στον τομέα της καταπολέμησης του οργανωμένου εγκλήματος⁽¹⁾, και της 19ης Μαρτίου 1998 για την εκπόνηση προγράμματος ανταλλαγής, κατάρτισης και συνεργασίας με προορισμό τους αρμόδιους της δράσης κατά της οργανωμένης εγκληματικότητας (πρόγραμμα Falcone)⁽²⁾·

Εκτιμώντας την προσήλωση των κρατών μελών στις αρχές της σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης του 1990 για το ξέπλυμα, την έρευνα, την κατάσχεση και δήμευση των εσόδων που προέρχονται από εγκληματική δραστηριότητα·

Έχοντας υπόψη την προτεινόμενη κοινή δράση για την ποινικοποίηση της συμμετοχής σε εγκληματική οργάνωση στα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και δη τα αδικήματα που καλύπτει αυτή η κοινή δράση·

Εκτιμώντας τις επιταγές της οδηγίας 91/308/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 10ης Ιουνίου 1991, για την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες⁽³⁾, καθώς και τις 40 συστάσεις κατά της νομιμοποίησης προσόδων από παράνομες δραστηριότητες της ομάδας διεθνούς χρηματοοικονομικής δράσης για το ξέπλυμα των χρημάτων

(FATF) όπως διατυπώθηκαν το 1996, και ιδίως τη σύσταση αριθ. 4·

Έχοντας υπόψη την κοινή δράση, της 17ης Δεκεμβρίου 1996, σχετικά με την προσέγγιση των νομοθεσιών και των πρακτικών μεταξύ των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την καταπολέμηση της τοξικομανίας και για την πρόληψη και την καταπολέμηση της παράνομης διακίνησης ναρκωτικών⁽⁴⁾·

Έχοντας επίγνωση του κοινού στόχου της βελτίωσης του συντονισμού μεταξύ των αρχών επιβολής του νόμου·

Υπενθυμίζοντας την κοινή δράση για τη δημιουργία Ευρωπαϊκού Δικαστικού Δικτύου, η οποία θεσπίστηκε από το Συμβούλιο στις 29 Ιουνίου 1998⁽⁵⁾·

Εκτιμώντας ότι βελτιώνονται οι δυνατότητες εξουδετέρωσης της εγκληματικής δραστηριότητας στον τομέα του οργανωμένου εγκλήματος, μέσω μιας αποτελεσματικότερης συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών για τον προσδιορισμό, εντοπισμό, δέσμευση, κατάσχεση και δήμευση περιουσιακών στοιχείων προερχομένων από αξιόποινες πράξεις·

Εκτιμώντας ότι η συνεργασία σε ευρωπαϊκό επίπεδο για τον προσδιορισμό, εντοπισμό, δέσμευση, κατάσχεση και δήμευση παράνομων περιουσιακών στοιχείων καθίσταται αποτελεσματικότερη με αμοιβαία συμβατές πρακτικές·

Εκτιμώντας ότι η σύσταση αριθ. 16 του προαναφερθέντος σχεδίου δράσης για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος, επεσήμανε την ανάγκη επιτάχυνσης των διαδικασιών δικαστικής συνεργασίας σε τομείς που συνδέονται με το οργανωμένο έγκλημα, μειώνοντας συγχρόνως αισθητά τις καθυστερήσεις διαδίβασης και απάντησης των αιτήσεων·

Εκτιμώντας την προσχώρηση των κρατών μελών στην ευρωπαϊκή σύμβαση του 1959 περί αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής επί ποινικών υποθέσεων·

Υπό το φως της σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών κατά της παράνομης διακίνησης ναρκωτικών φαρμάκων και ψυχοτρόπων ουσιών του 1988 και της ειδικής συνόδου της Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών για τα ναρκωτικά του 1998·

⁽¹⁾ ΕΕ L 344 της 15. 12. 1997, σ. 7.

⁽²⁾ ΕΕ L 99 της 31. 3. 1998, σ. 8.

⁽³⁾ ΕΕ L 166 της 28. 6. 1991, σ. 77.

⁽⁴⁾ ΕΕ L 342 της 31. 12. 1996, σ. 6.

⁽⁵⁾ ΕΕ L 191 της 7. 7. 1998, σ. 4.

Αναγνωρίζοντας τις επιτεύξεις του σεμιναρίου του Δουβλίνου του 1996 για τη δήμευση περιουσιακών στοιχείων όσον αφορά τον εντοπισμό των εμποδίων για την αποτελεσματική συνεργασία·

Με την προϋπόθεση ότι οι μορφές συνεργασίας που θεσπίζονται στην παρούσα κοινή δράση ισχύουν υπό την επιφύλαξη άλλων μορφών διμερούς ή πολυμερούς συνεργασίας,

ΘΕΣΠΙΖΕΙ ΤΗΝ ΑΚΟΛΟΥΘΗ ΚΟΙΝΗ ΔΡΑΣΗ:

Άρθρο 1

1. Προκειμένου να ενισχυθεί η αποτελεσματική δράση κατά του οργανωμένου εγκλήματος, τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι δεν θα διατυπωθούν ούτε θα διατηρηθούν επιφυλάξεις, όσον αφορά τα ακόλουθα άρθρα της σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης του 1990 για το ξέπλυμα, την έρευνα, την κατάσχεση και δήμευση των εσόδων που προέρχονται από εγκληματική δραστηριότητα, (εφεξής αναφερόμενη ως «Σύμβαση του 1990»):

- α) Άρθρο 2: προκειμένου για έγκλημα που τιμωρείται με στέρηση της ελευθερίας ή κράτηση κατ' ανώτατο όριο άνω του ενός έτους.
- β) Άρθρο 6: προκειμένου για σοβαρά εγκλήματα. Τα εγκλήματα αυτά θα πρέπει, οπωσδήποτε, να περιλαμβάνουν τα εγκλήματα που τιμωρούνται με στέρηση της ελευθερίας ή κράτηση κατ' ανώτατο όριο άνω του ενός έτους, ή όσον αφορά τα κράτη που έχουν ελάχιστο κατώφλιο για εγκλήματα στο νομικό τους σύστημα, τα εγκλήματα που τιμωρούνται με στέρηση της ελευθερίας ή με κράτηση κατά κατώτατο όριο άνω των έξι μηνών.

Το στοιχείο α) δεν θίγει τυχόν επιφυλάξεις που αφορούν τη δήμευση προϊόντων του εγκλήματος που τιμωρούνται βάσει της φορολογικής νομοθεσίας.

2. Κάθε κράτος μέλος μεριμνά ώστε η νομοθεσία και οι διαδικασίες του όσον αφορά τη δήμευση των προϊόντων του εγκλήματος να επιτρέπουν επίσης τη δήμευση περιουσιακών στοιχείων η αξία των οποίων αντιστοιχεί στα εν λόγω προϊόντα, τόσο στις αμιγώς εθνικές διαδικασίες όσο και στις διαδικασίες που κινήθηκαν κατόπιν αιτήσεως άλλου κράτους μέλους, συμπεριλαμβανομένων και των αιτήσεων για την εκτέλεση αλλοδαπών διαταγών δήμευσης. Ωστόσο, τα κράτη μέλη μπορούν να αποκλείσουν τη δήμευση περιουσιακών στοιχείων η αξία των οποίων αντιστοιχεί στα προϊόντα του εγκλήματος σε ήσσονος σημασίας περιπτώσεις. Οι έννοιες «περιουσιακά στοιχεία», «προϊόντα του εγκλήματος» και «δήμευση» συμπίπτουν με τις οριζόμενες στο άρθρο 1 της σύμβασης του 1990.

3. Κάθε κράτος μέλος μεριμνά ώστε η νομοθεσία και οι διαδικασίες του να επιτρέπουν τον προσδιορισμό και τον εντοπισμό πιθανολογούμενων προϊόντων του εγκλήματος κατόπιν αιτήσεως άλλου κράτους μέλους, όταν υπάρχουν εύλογες υπόνοιες ότι έχει τελεστεί μια αξιόποινη πράξη. Αυτή η νομοθεσία και οι διαδικασίες καθιστούν δυνατή τη

συνδρομή σε όσο το δυνατόν πιο πρόωμο στάδιο μιας έρευνας. Προς το σκοπό αυτό, τα κράτη μέλη θα προσπαθήσουν να περιορίσουν τη χρησιμοποίηση προαιρετικών λόγων άρνησης σε σχέση με άλλα κράτη μέλη δυνάμει των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 18 της σύμβασης του 1990.

Άρθρο 2

1. Εντός των πλαισίων της λειτουργίας του Ευρωπαϊκού Δικαστικού Δικτύου, κάθε κράτος μέλος προετοιμάζει έναν εύχρηστο οδηγό που θα περιλαμβάνει πληροφορίες για τη λήψη συμβουλών, θα προβλέπει τη συνδρομή που μπορεί να παράσχει για τον προσδιορισμό, εντοπισμό, δέσμευση ή κατάσχεση και δήμευση οργάνων και προϊόντων του εγκλήματος. Ο οδηγός περιλαμβάνει επίσης τυχόν σημαντικούς περιορισμούς της συνδρομής αυτής και τις πληροφορίες που θα πρέπει να παρέχουν τα αιτούντα κράτη.

2. Οι οδηγοί που αναφέρονται στην παράγραφο 1 αποστέλλονται στη Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στα πλαίσια της οποίας και θα μεταφράζονται στις επίσημες γλώσσες των Οργάνων της Ευρωπαϊκής Κοινότητας. Η Γενική Γραμματεία διανέμει τους εν λόγω οδηγούς στα κράτη μέλη, στο Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο και στην Ευρωπόλ.

3. Κάθε κράτος μέλος εξασφαλίζει ότι ο αναφερόμενος στην παράγραφο 1 οδηγός θα είναι ενημερωμένος και ότι οποιεσδήποτε μετατροπές θα αποστέλλονται στη Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου για μετάφραση και διανομή, σύμφωνα με την παράγραφο 2.

Άρθρο 3

Τα κράτη μέλη αποδίδουν την ίδια προτεραιότητα σε όλες τις αιτήσεις άλλων κρατών μελών που αφορούν τον προσδιορισμό, εντοπισμό, δέσμευση ή κατάσχεση και δήμευση περιουσιακών στοιχείων, όπως ισχύει για τα μέτρα αυτά στις εθνικές διαδικασίες.

Άρθρο 4

1. Τα κράτη μέλη ενθαρρύνουν τις απευθείας επαφές μεταξύ διενεργούντων ανακρίσεις, ανακριτών και εισαγγελέων των κρατών μελών, επωφελούμενα από τις υπάρχουσες ρυθμίσεις συνεργασίας, προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι οι μέσω επισήμων οδών αιτήσεις συνδρομής δεν υποβάλλονται αδικώς. Όταν μια επίσημη αίτηση είναι αναγκαία, το αιτούν κράτος μεριμνά ώστε αυτή να είναι δεόντως προπαρασκευασμένη και να πληροί όλες τις απαιτήσεις του προς ό η αίτηση κράτους.

2. Όταν η εκτέλεση μιας αίτησης για συνδρομή δεν είναι δυνατή με τον τρόπο που ανέμενε το αιτούν κράτος, το προς ό η αίτηση κράτος καταβάλλει προσπάθεια ώστε να ικανοποιήσει την αίτηση κατ' εναλλακτικό τρόπο, ύστερα από ενδεδειγμένη διαβούλευση με το αιτούν κράτος και με πλήρη τήρηση της εθνικής νομοθεσίας και των διεθνών υποχρεώσεων.

3. Τα κράτη μέλη υποβάλλουν αιτήσεις συνδρομής ευθύς ως διαπιστωθεί η ακριβής φύση της απαιτούμενης συνδρομής και, όταν η αίτηση φέρει την ένδειξη «επείγον» ή αναφέρεται προθεσμία, εξηγούν τους λόγους του επείγοντος ή της προθεσμίας.

Άρθρο 5

1. Τα κράτη μέλη πράττουν, όταν αυτό δεν αντιβαίνει προς το δίκαιό τους, ό,τι είναι αναγκαίο για την ελαχιστοποίηση του κινδύνου εξαφάνισης των περιουσιακών στοιχείων. Εν προκειμένω συμπεριλαμβάνονται μέτρα, όταν κρίνονται αναγκαία, ώστε περιουσιακά στοιχεία, τα οποία αποτελούν αντικείμενο αίτησης άλλου κράτους μέλους, να μπορούν να δεσμευθούν ή να κατασχεθούν ταχύτατα, ώστε να μην αποβεί άκαρπη τυχόν μεταγενέστερη αίτηση δήμευσης.

2. Εφόσον, στο πλαίσιο της διεκπεραίωσης μιας αίτησης δικαστικής συνδρομής σε μια περιοχή κράτους μέλους διαπιστωθεί ότι είναι αναγκαία η διενέργεια περαιτέρω ερευνών σε άλλη περιοχή του, το κράτος μέλος, εφόσον αυτό δεν αντιβαίνει προς το δίκαιό του, πράττει ό,τι είναι δυνατόν προκειμένου να παρασχεθεί η αναγκαία συνδρομή χωρίς να απαιτείται η προπαρασκευή νέας αίτησης.

3. Εφόσον η εκτέλεση αιτήσεων οδηγήσει στη διαπίστωση ότι είναι αναγκαία η διενέργεια περαιτέρω ερευνών για σχετικό θέμα και το αιτούν κράτος υποβάλει συμπληρωματική αίτηση, το προς ό η αίτηση κράτος πράττει παν το δυνατόν, εφόσον αυτό δεν αντιβαίνει προς το δίκαιό του, για να εκτελέσει ταχύτατα αυτή τη συμπληρωματική αίτηση.

Άρθρο 6

1. Τα κράτη μέλη προβλέπουν τη θέσπιση ρυθμίσεων ώστε οι δικαστικές αρχές τους να εξοικειωθούν με την καλύτερη πρακτική στη διεθνή συνεργασία για τον προσδιορισμό, εντοπισμό, δέσμευση ή κατάσχεση και δήμευση των οργάνων και προϊόντων του εγκλήματος.

2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι η κατάλληλη εκπαίδευση, που αντικατοπτρίζει την καλύτερη δυνατή πρακτική, παρέχεται σε όλους τους διενεργούντες ανακρίσεις, ανακριτές, εισαγγελείς και άλλους υπαλλήλους τους οποίους αφορά η διεθνής συνεργασία σε θέματα προσδιορισμού, εντοπι-

σμού, δέσμευσης ή κατάσχεσης και δήμευσης περιουσιακών στοιχείων.

3. Η Προεδρία και τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη σε συνεργασία, κατά περίπτωση, με το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο και την Ευρόπολ, διοργανώνουν, ανάλογα με τις ανάγκες, σεμινάρια για υπαλλήλους από τα κράτη μέλη και λοιπούς ενδιαφερομένους με συναφή επαγγέλματα με σκοπό να προωθήσουν και να αναπτύξουν την καλύτερη πρακτική και να ενθαρρύνουν τη συμβατότητα των διαδικασιών.

Άρθρο 7

Το Συμβούλιο επανεξετάζει, πριν από το τέλος του έτους 2000, την παρούσα κοινή δράση με βάση τα αποτελέσματα της λειτουργίας της κοινής δράσης της 5ης Δεκεμβρίου 1997 για τη δημιουργία μηχανισμού αξιολόγησης της εφαρμογής και της υλοποίησης, σε εθνικό επίπεδο, των διεθνών υποχρεώσεων που έχουν αναληφθεί στον τομέα της καταπολέμησης του οργανωμένου εγκλήματος.

Άρθρο 8

1. Υπό την επιφύλαξη της παραγράφου 2, τα κράτη μέλη πράττουν παν το δυνατόν για την εφαρμογή της παρούσας κοινής δράσης, μόλις αυτή αρχίσει να ισχύει, και εξασφαλίζουν ότι το περιεχόμενό της θα περιέλθει εις γνώσιν των οικείων εθνικών τους αρχών και των οικείων κατά τόπους αρχών τους.

2. Εντός τριών ετών από την έναρξη ισχύος της παρούσας κοινής δράσης, τα κράτη μέλη υποβάλλουν τις ενδεδειγμένες προτάσεις για την εφαρμογή του άρθρου 1, προκειμένου να μελετηθούν και, περαιτέρω, να εγκριθούν από τις αρμόδιες αρχές.

Άρθρο 9

Η παρούσα κοινή δράση δημοσιεύεται στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων* και αρχίζει να ισχύει την ημερομηνία της δημοσίευσής της.

Βρυξέλλες, 3 Δεκεμβρίου 1998.

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

K. SCHLÖGL